

VERKSAMHETSPLAN 2022

Kulturskolerådets uppdrag,
roll och prioriterade områden

KULTURSKOLERÅDET



INNEHÅLL

KULTURSKOLERÅDETS UPPDRAG	4
PRIORITERADE OMRÅDEN	6
OPINIONSILDANDE ARBETE	9
ARBETE MED LEDARSKAPSAKADEMI	12
UTVECKLINGSARBETE	14

Kulturskolerådet är en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening där kommuner samverkar före en tillgänglig och högkvalitativ kulturskoleverksamhet.

Vår vision är att alla barn och unga har likvärdiga möjligheter att utvecklas genom kulturutövande i verksamhet av hög kvalitet och tillgänglighet.

Kulturskolerådet bildades 1996 (då under namnet Sveriges musik- och kulturskoleråd, SMoK) och har idag omkring 90 procent av landets kommuner som medlemmar.

Organisationen verkar genom omvärldsbevakning, kurser och konferenser, opinionsbildning och olika utvecklingsprojekt till stärkta förutsättningar för landets kulturskolor. Kulturskolerådet arrangerar bland annat återkommande Kulturskoledagarna.

Läs mer på www.kulturskoleradet.se

OMSLAGSFOTO: Delila Ziebart

Kulturskolerådet | Box 190 | 101 23 Stockholm

E-post: generalsekreterare@kulturskoleradet.se | www.kulturskoleradet.se

KULTURSKOLERÅDETS UPPDRAG, ROLL OCH PRIORITERADE OMRÅDEN

Kulturskolerådet är en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening där kommuner samverkar för en tillgänglig och högkvalitativ kulturskoleverksamhet. Vår vision är att alla barn och unga ska ha likvärdiga möjligheter att utvecklas genom kulturutövande i verksamhet med hög kvalitet och tillgänglighet.

Kulturskolerådet är en förening med kommuner som medlemmar vilket betyder att rådet arbetar utifrån deras önskemål. Det är medlemmarna som inriktar och prioriterar Kulturskolerådets verksamhet och aktiviteter samt på årsmötet väljer vilka som ska företräda kommunerna i styrelsen.

Från 2018 finns en nationell politik för kommunernas kulturskoleverksamhet. Riksdagen godkände då propositionen *En kommunal kulturskola för framtiden - en strategi för de statliga insatserna* (2017/18:164). Konkret innebär det bland annat att *Statens Kulturråd* nu arbetar med kulturskolefrågor via sitt *Kulturskolecentrum* (i huvudsak med frågor runt bidrag, statistik, forskningsresultat och kompetensförsörjning). Ett *kulturskolekliv* har etablerats där sex lärosäten ska stärka kompetensförsörjningen för kulturskoleverksamheten. Riksdagen har också beslutat att barnkonventionen ska införlivas i svensk lagstiftning vilket kan påverka kulturskolor och annan offentlig verksamhet.

Som nationell aktör företräder Kulturskolerådet kommunernas kulturskoleverksamhet i den nationella politiken. Vår roll är

viktig för påverkansarbete och dialog med centrala aktörer inom kultur och utbildning. Kulturskolerådet kan driva debatt, lyfta kommunala utmaningar och driva frågor från ett kommunalt perspektiv på ett sätt som statliga myndigheter eller organ inte kan göra. Kulturskolerådet kompletterar *Sveriges Kommuner och Regioners* arbete, genom perspektiv och erfarenheter från kommunernas kulturskoleverksamheter.

En viktig framgångsfaktor i Kulturskolerådets arbete är dialog och tät kontakt med ledare i kommunerna och de läns- och regiongrupper där dessa möts och samverkar. Under 2022 avser vi att utveckla kontakten och genom ett mer utvecklat ledarstöd inom vår ledarskapsakademi. Kommuners och regioners olika förutsättningar behöver belysas och lyftas fram i nationella sammanhang. Vi avser även att se över och utveckla kommunikationen så att vår roll tydliggörs i relation till Kulturskolecentrum.

Ett övergripande fokus under 2022 är att verka för ett fortsatt statligt engagemang och en kraftfull nationell politik för kommunernas kulturskoleverksamhet. Kulturskolerådets uppgift är att stärka infrastrukturen för landets kulturskolor genom fler lärare/pedagoger, statligt stöd och bidrag, kunskap och omvärldsbevakning samt en kulturskolelag.

Foto: Karin Kärnby



PRIORITERADE OMRÅDEN

Kulturskolerådet arbetar utifrån två prioriterade områden:

BARNS RÄTT TILL KULTURUTÖVANDE

Kulturskolerådet strävar efter att sätta barnens behov och intressen i fokus i samtliga delar av föreningens verksamhet. Det sker mot bakgrund av nationella, regionala och kommunala mål för kulturpolitik och andra sektorer som rör barns och ungas kulturutövande samt i relation till implementeringen av FN:s konvention om barnets rättigheter i svensk lagstiftning. Vi arbetar huvudsakligen med opinionsbildande arbete, utvecklingsarbete samt ledarskapsarbete.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Kvaliteten i den verksamhet barnen möter i kulturskolan är i hög utsträckning beroende av kompetensen hos ledare, pedagoger och lärare. Tillgången till, och intresset för, ändamålsenliga utbildningar är därför en högt prioriterad fråga för Kulturskolerådet.

Kulturskolerådet ska stärka barns rätt till kulturutövande samt kompetensförsörjning genom 23 aktiviteter:

Opinionsbildande arbete

Kulturskolerådet ska verka för att:

1. stärka en nationell politik för barns kulturutövande
2. en kulturskolelag inrättas
3. stärka möjligheterna för kommuner att organisera kulturskoleverksamhet lokalt

4. bättre förutsättningar för regioner att främja kulturskoleverksamhet
5. staten tar ökat ansvar för talangutveckling
6. en statlig utredning om samverkan mellan kulturskola och skola genomförs
7. ett statsbidrag till Kulturskolerådet etableras
8. främja en nationell politik för kompetensförsörjning
9. etablera ett särskilt lärarlyft för kulturskolan

Arbete med ledarskapsakademi

Kulturskolerådet ska verka för att:

10. utveckla Kulturskoleledagarna som ett nationellt ledarforum
11. etablera ett mentorskapsprogram för nya chefer
12. utveckla samverkan med Karlstads Universitet kring rektorsutbildning och verka för nationell finansiering
13. tillhandahålla utbildningar för nya chefer
14. samverka med regionala chefsnätverk
15. stärka ledarnas kontakt med internationella aktörer

Utvecklingsarbete

Kulturskolerådet ska:

16. etablera ett nationellt projekt kring ungas organisering och inflytande
17. driva ett projekt kring psykisk hälsa
18. avsluta och redovisa ett projekt kring samverkan i regioner
19. utveckla Kulturskolans dag som nationellt evenemang

Foto: Olle Halvårs Franzen



20. synliggöra pedagogers insatser och ungas engagemang i kulturskolan
21. delta i SKR:s utvecklingsarbete om samverkan mellan skola och kulturskola
22. samverka med ett antal kommuner i ett projekt för att stärka ledarnas roll för att öka ungas inflytande
23. tillsammans med ett antal kommuner söka stöd för ett utvecklingsprojekt kring digital kultur i kulturskolor och kreativa näringar



Foto: I dina skor

OPINIONSBILDANDE ARBETE

Ett av Kulturskolerådets viktigaste uppdrag är att driva opinion för att stärka förutsättningarna för barns kulturutövande. Genom att ta fram ny kunskap, synliggöra behov och driva frågor utifrån skilda lokala behov kan Kulturskolerådet påverka beslutsfattare och olika instansers arbete. Det görs genom rapporter, debattartiklar samt olika möten och dialoger.

1. Stärka en nationell politik för barns kulturutövande

Kulturskolerådet verkar för ett ökat statligt engagemang för landets kulturskoleverksamhet. Vi kommer att kommunicera med regering och opposition i syfte att stärka den nationella politiken för kulturskoleverksamhet.

2. En kulturskolelag inrättas

Kommunernas kulturskoleverksamhet skyddas inte idag av nationell reglering eller lagstiftning, vilket kan betyda att de kan prioriteras bort om exempelvis kommunens ekonomi är dålig. Detta kan skapa oacceptabla skillnader för barns möjligheter till kulturutövande. Kulturskolerådet vill därför verka för en ramlag som anger övergripande principer och riktlinjer, men som låter organisation och drift skötas lokalt. Lagen ska säkra att kulturskolorna fortsatt kan verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att stärka barn och ungas kulturutövande, konstnärliga uttryck och färdigheter samt främja konstformernas utveckling och intresset för konstnärlig bildning, utbildning och goda uppväxtvillkor. Lagen bör innefatta lokala och regionala kulturskoleplaner som

följs upp och visar vilka ambitioner som finns.

3. Stärka möjligheterna för kommuner att organisera kulturskoleverksamhet lokalt

Skollagen gör det svårt att hitta möjligheter för kulturskoleverksamhet under skoltid och under skoldagen. Detta har uppmärksamats genom Skolinspektionens anmärkning på verksamhet i Gislaved. Kulturskolerådets bedömning är att frågan bör kunna avgöras lokalt, utifrån lokala behov och genom samsyn mellan skola och kulturskola. Kulturskolerådet avser därför att opinionsbilda så att möjligheterna för lokala lösningar stärks.

4. Bättre förutsättningar för regioner att främja kulturskoleverksamhet

Det regelverk som idag styr statens stöd till regional kulturverksamhet rymmer biblioteksverksamhet, men inte kulturskoleverksamhet. Kulturskolerådet bedömer att ett stärkt regionalt arbete kan utveckla barns möjligheter till kulturutövande och stärka infrastrukturen för lokal kulturskoleverksamhet. Kulturskolerådet kommer därför att opinionsbilda för att nuvarande reglering justeras så att även kulturskoleverksamhet inkluderas.

5. Staten tar ansvar för talangutveckling

Det övergripande målet för de statliga insatserna till stöd för kulturskolan (utifrån aktuell proposition) är att främja dess möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttryckssätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen

med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar. Vi menar att det idag saknas adekvat stöd för talangutveckling och att det därför bör finnas ett statligt ansvar för talangutveckling inom olika konstområden.

6. En statlig utredning om samverkan mellan kulturskola och skola genomförs

Under 2016 presenterades den statliga utredningen *En inkluderande kulturskola på egen grund* (SOU 2016:69). Utredningen fokuserade på kulturskolans särart med frivillig verksamhet på elevers egen tid. Kulturskolerådet menar att samverkan mellan skola och kulturskola är ett viktigt område som inte blev belyst i den förra utredningen. Kulturskolan har i många kommuner en starkt utvecklad samverkan med skolan. Detta bidrar till att fler barn ges möjlighet att möta olika kulturella uttryck och stärkas genom estetiska läroprocesser. Frågan om hur skolan ska arbeta med estetiska uttryck och samverkansfrågor med kulturskolan behöver utvecklas och preciseras. Kulturskolerådet menar därför att en statlig utredning borde tillsättas som belyser denna fråga samt hur kulturskoleverksamhet kan ske under skoldagen.

7. Verka för att ett statsbidrag till Kulturskolerådet etableras

Kulturskolerådet finansierar sin verksamhet genom medlemsavgifter från kommunerna

samt med externa projektmedel. Den nationella politiken för kulturskoleverksamhet har medfört ökade förväntningar på att Kulturskolerådet ska bidra med erfarenheter och kompetens. För att bättre kunna stötta utvecklingsarbete, erfarenhetsutbyten och samverkan med centrala aktörer menar vi att det vore betydelsefullt med ett statligt organisationsbidrag. Vi kommer att verka för att ett sådant etableras.

8. Främja en nationell politik för kompetensförsörjning

Kulturskolerådet avser att verka för en nationell politik där kompetensförsörjningsfrågan är prioriterad. Det kommer att ske bland annat genom dialog med företrädare för politiska partier och andra berörda aktörer.

9. Etablera ett särskilt lärarlyft för kulturskolan

Många yrkesverksamma pedagoger och lärare i landets kulturskolor behöver en akademisk fortbildning. Via Kulturskoleklivet och andra insatser finns goda möjligheter till relevanta kurser och utbildningar, men möjligheterna för kommunerna att delta är begränsade på grund av ekonomiska orsaker. Kulturskolerådet vill verka för att ett lärarlyft etableras, likt det som finns för skolan, där de ekonomiska förutsättningarna stärks genom att staten tar en del av kostnaderna.



Foto: David Berjlund

ARBETE MED LEDARSKAPSAKADEMI

Kulturskolerådet har sin bakgrund i föreningen *Sveriges Musikskolledare* (FSM, sedermera FSMK – Föreningen Sveriges Musik- och Kulturskolledare) som bildades 1979. Idag vill Kulturskolerådet tydliggöra sitt stöd till chefer genom att samla aktiviteter och insatser genom en Ledarskapsakademi.

10. Utveckla Kulturskoledagarna som ett nationellt ledarskapsforum

Kulturskoledagarna är vårt viktigaste forum för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. Ambitionen är att vara en branschträff för dem som på olika sätt arbetar med ledning, utveckling och styrning av kulturskolerelaterade frågor och barns kulturutövande. Under 2022 avser Kulturskolerådet att utveckla Kulturskoledagarna mot att i högre utsträckning fokusera på ledarskapsfrågor.

11. Etablera ett mentorskapsprogram

Under året erbjuds chefer erfarna mentorer för stöd och vägledning. Ambitionen för 2022 är att tillhandahålla fem mentorer.

12. Utveckla samverkan med Karlstads Universitet kring rektorsutbildning och verka för nationell finansiering

Det har tidigare saknats en särskild högskoleutbildning för kulturskolans chefer. Under 2016 etablerade Kulturskolerådet i samverkan med *Karlstads Universitet* en ny utbildning för kulturskolans chefer som fortsätter under 2022. Kulturskolerådet deltar i styrgruppen för utbildningen. Staten har idag finansieringsansvar för ledarutbildningar inom andra

skolformer och Kulturskolerådet menar att den även bör finansiera ledarutbildningar för landets kulturskolor

13. Utbildningar för nya chefer

Under 2022 avser Kulturskolerådet att utveckla sitt stöd till ledare i kulturskolorna. Det ska ske genom projekt, erfarenhetsutbyten, kurser och konferenser.

14. Samverkan med regionala chefsnätverk

I de flesta regioner finns ett väl utvecklat nätverk för kulturskolornas chefer. Dessa nätverk har en avgörande betydelse för lokal utveckling samt samverkanslösningar mellan kommunerna. Kulturskolerådet vill utveckla sitt stöd och kontakt med dessa chefsnätverk. Det ska ske genom olika möten, riktad information och kunskapsinhämtning.

15. Stärka kulturskolornas kontakt med internationella aktörer

Kulturskolerådet arbetar internationellt för att stärka kontaktytor och göra omvärldsbevakning för landets kulturskolor. Under året kommer Kulturskolerådet att delta i ett nordiskt arbete genom *Nordiska musik- och kulturskoleunionen* (NMKU), ett nordiskt nätverk mellan kulturskoleorganisationer. Kulturskolerådet är också medlem i *European Music School Union* (EMU). EMU skapar olika forum för internationellt utbyte mellan organisationernas 24 medlemsländer. EMU bedriver påverkansarbete i syfte att stärka kulturskolans roll i den europeiska politiken



Foto: David Berjlund

samt att etablera olika utvecklingsprojekt. Kulturskolerådet avser att delta vid EMU:s generalförsamling samt vid olika nätverks-träffar.



Foto: Jennie Dahlgren

UTVECKLINGSARBETE

Genom projekt och andra utvecklingsinsatser försöker Kulturskolerådet stärka möjligheterna för ungas möjligheter till kulturutövande. Initiativ kommer från föreningens medlemmar, styrelse eller direkt från unga. Det mest omfattade utvecklingsarbetet sker genom avgränsade utvecklingsprojekt.

16. Projekt kring psykisk hälsa

Under året går Kulturskolerådet in i år två (av tre) i ett projekt kring att främja psykisk hälsa. I satsningen ingår kulturskolor i Norrbotten, Västerbotten och Sörmland.

17. Projekt kring ungas inflytande i kulturskolan

Kulturskolerådet avser att under året etablera ett nytt treårigt arvfondsprojekt som syftar till att stärka ungas inflytande och organisering i kulturskoleverksamhet. På många håll saknas det bra plattformar för elevinflytande, såväl lokalt, regionalt och nationellt. I satsningen ingår kulturskolor i Dalarna, Gävleborg, Jönköping och Skåne.

18. Avsluta projekt kring samverkan i regioner

Under året avslutas och redovisas det treåriga arvfondsprojektet *Kulturskola i hela landet*, ett projekt som syftar till att stärka samverkan mellan kommuner i regionerna med mål att ge fler barn tillgång till kulturutövande. I projektet har kulturskolor i Västmanland, Norrbotten och Örebro län deltagit.

19. Utveckla Kulturskolans dag som nationellt evenemang

I flera kommuner arrangeras *Kulturskolans dag* i syfte att synliggöra verksamhet, skapa möjligheter för barn att uppträda, ofta i samverkan med andra lokala aktörer. Under 2022 avser vi att den 20 maj göra samordnade aktiviteter och lyfta fram *Kulturskolans dag* som ett nationellt evenemang.

20. Synliggöra pedagogers insatser och ungas engagemang i kulturskolan

Kulturskolerådet avser att medverka i juryarbete i Framtidens musikpris samt föreslå stipendiater till Göran Lagervalls pedagogstipendium.

21. Delta i SKR:s utvecklingsarbete om samverkan mellan skola och kulturskola

SKR har aviserat ett utvecklingsarbete i syfte att stärka samverkan mellan skola och kulturskola. Kulturskolerådet har erbjudits möjlighet att delta i detta utvecklingsprojekt och kommer att bli en prioriterad aktivitet under 2022.

22. Samverka med ett antal kommuner i ett projekt för att stärka ledarnas roll för att öka ungas inflytande

Stockholm har tillsammans med ett antal kommuner etablerat en satsning på ledarnas roll för att utveckla ungdomsinflytande. Kulturskolerådet deltar och verkar för att sprida erfarenheter och goda exempel.

23. Utvecklingsprojekt kring digital kultur i kulturskolor och kreativa näringar

Det pågår en nationell utredning kring kultur och kreativa näringar (SOU 2021:77) och Kulturskolerådet har sett att flera kulturskolor vill utveckla sin verksamhet kring digital kultur och kreativa näringar. Vi avser att stödja ett organiserat erfarenhetsutbyte kring frågorna mellan kommunerna samt lämna inspel till den pågående utredningen.

Uppföljning

Konferenser och kurser följs upp genom enkäter eller andra metoder. Genomförda insatser och resultat presenteras även i Kulturskolerådets förvaltningsberättelse och i föreningens kommunikationskanaler. Externt finansierade projekt redovisas till Allmänna Arvsfonden och andra huvudmän i särskild ordning.

Avs:
Kulturskolerådet
Box 190
101 23 Stockholm

KULTURSKOLERÅDET

